

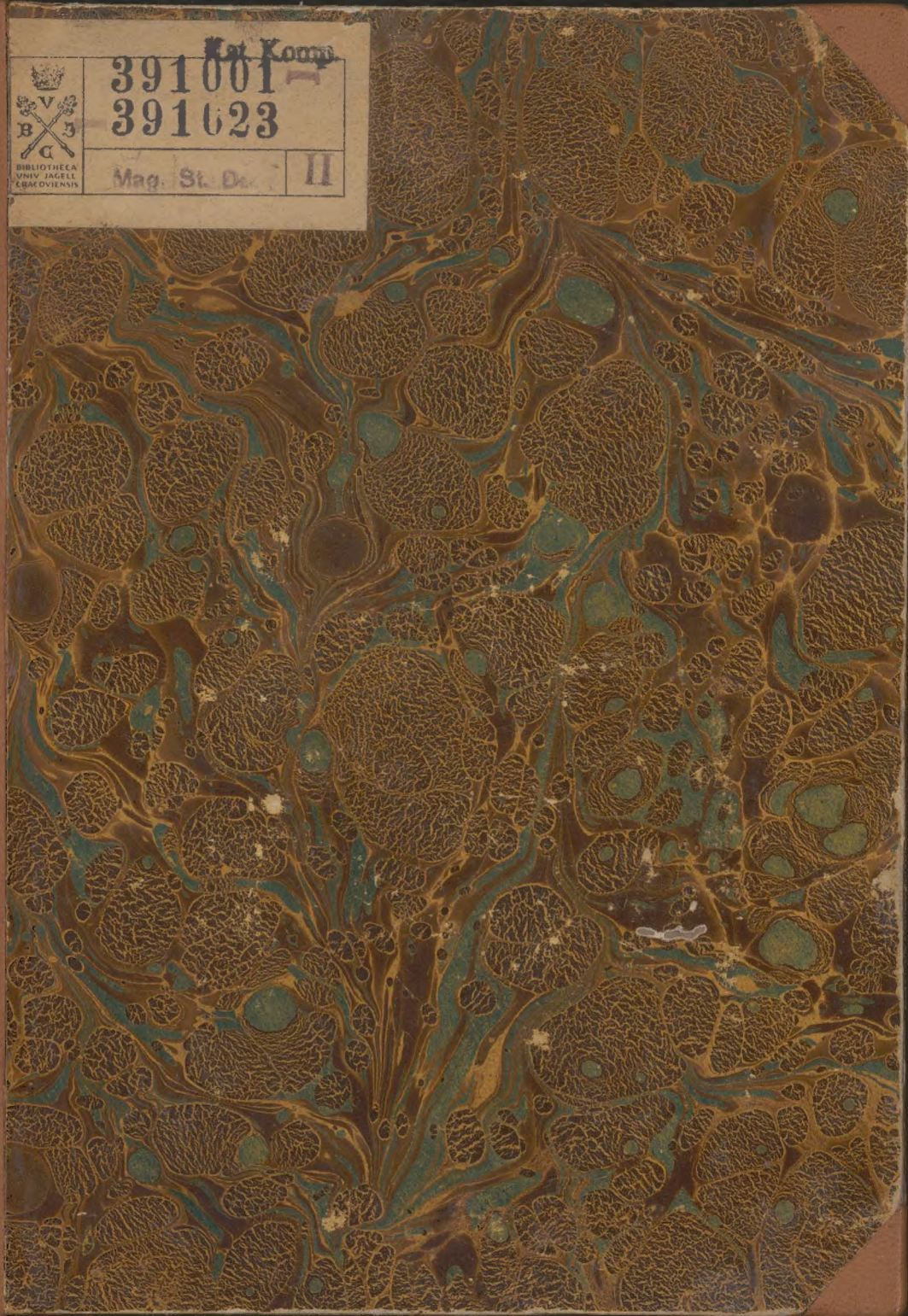

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVENSIS

391001
391623

Mag. St. De.

II

1090 [5.5.7]

Mag. St. Dr. II st. dr.

1324

MISCELLANEA.

- 1/ Lubieński Władysław Alexander X., Mowa na seymie ordynarynym w Warszawie dnia 22. paźdz. roku 1766.-K nlb.4.-E_{XXI} Str.444.-
- 2/ Sołtyk Kajetan, Informacya krotka o Akademii Krakowskiej N. Stanisławowi Augustowi roku 1766 podana.-K nlb.6.-E_{XXIX} Str.60
- 3/ Sierakowski Wacław, Opera w muzyce na honor Ś. Stanisława/178...-K nlb.12.-E_{XXVIII} Str.65
- 4/ Klemens XIII, Najmilszym Synom, mężom przezacnym Stanowi senatorskiemu Królestwa Polskiego List z dnia 12. września 1767r.-K nlb.1.-E_{XIX} Str.291.-
- 5/ Repnin Mikołaj Xże, Declaration - Deklaracya Stanom skonfederowanym z 14 paźdz.1767r.-K nlb.1.-E_{XXVI} Str.249
- 6/ Borch Jan Jędrzej, Józef, Mowa na dziękczynienie za konferowaną pieczęć dnia 19. Octob.1767.-K nlb.1.-E_{XIII} Str.268.-
- 7/ Turski Feliks X., Mowa na seymie roku 1767 dnia 6. paźdz. w Warszawie.-K nlb.1.-
- 8/ Stanisław August, Mowa dnia 5. maja na seymie 1773 i nota podana ministrom dworów.-K nlb.2.-E_{XXV} Str.18.
- 9/ Turski Feliks X., Mowa na Radzie Senatu dnia 8. lutego 1773 w Warszawie.-K nlb.3.-
- 10/ Turski Feliks X., Mowa na sessyi seymu w Senacie dnia 24. kwietnia 1773, -i dnia 29. kwietnia 1773 i dnia 6. maja roku 1773.-K nlb.4.-
- 11/ Stanisław August, Mowa dnia 10. maja na seymie 1773.-K nlb.4.-
- 12/ Stanisław August, Mowa na seymie dn. 12. Octobris.-K nlb.1.-
- 13/ Sułkowski Antoni, Głos na sessyi seymowej dnia 11. maja 1773.-K nlb.4.-
- 14/ Turski Feliks X., Mowa na sessyi seymowej w Senacie dnia 10. maja 1773.-K nlb.2.-
- 15/ Klemens XIII, List do Ludwika XV w sprawie Jezuitów.-1762.-K nlb.2.-E_{XIX} Str.291.-

- 16/ Actum in Curia Regia Varsaviensi feria sexta post
festum Sancti Lucae Evangelistae proxima A.D.1767.-
K nlb.3.-E^{XII}Str.40.-
- 17/ Kossakowski Ant.Kazimierz, Do narodu y potomności o
okropnym przypadku przez J.K.M.w r.1771 dnia 3.li-
stopada doświadczonym.-Str.VIII.-E^{XX}Str.133.-
- 18/ Zabrani obywatele polscy do pozostałych współobywa-
telów swoich w dzień imienin N.Pana 1773.-K nlb.2.-
- 19/ Sołtyk Kajetan, Instrukcyja swemu synowcowi Stanisła-
wowi roku 1771.-K nlb.12.-E^{XXV}Str.64
- 20// Branicki Jan Klemens/, Opisanie złożenia ciała S.P.
J.O.Hetmana W.K.(1771?).-K nlb.2.-E^{XIII}Str.319.-
- 21/ Akt limity podany od Jego Królewskiej Mci i Akt po-
dany od laski seymowej./B.m.dr.i r./ (Warszawa 1773)
K nlb:4.-/Błąd introl., bo oba akty przedstawione/-
E^{XII}Str.89.-
- 22/ Instrukcyja delegatom,-K nlb.4.-E^{XVIII}Str.587.-

AKT LIMITY

PODANY OD LASKI SEYMOWEY.

Zawiłe y ostatnim niebezpieczeństwem grożące okoliczności, w których Rzeczpospolita z sąsiedzkimi Potencjami została, zrobiwszy Seym terażniejszy nieodbitie potrzebnym, y pod Konfederacją Generalną trzech Stanow doyscie Jego, a przeto koniec zamierzony nieszczęśliwościom Naszym ubezpieczającą odprawuiący się, wyciągnęły po Nas, żebyśmy za pierwszą Seymowych Obrad materyą wzięli tychże Dworow sąsiedzkich, to iest: Wiedeńskiego, Petersburskiego y Berlińskiego w Deklaracyach jednomyślnych *sub die 7bris* w Roku przeszłym względem Pretensyi do Zagarnionych pod Panowanie swoje Kraiow każdej *respectivè* wyrażone żądania; dla tego My Krol z drugimi Stanami wraz z Nami pierwszym Stanem Rzeczypospolitey w ieden węzeł Konfederacyi Generalney zebranemi, chcąc od Obywatelów y Poddanych Naszych odwrócić coraz większe uciski, y iak nayprędzey obmyślić powszechnie całego Krolestwa uspokojenie, y ustanowić Formę Rządu, *ktoraby ubezpieczala Fortunę y honor każdego Obywatela* umyśliliśmy w niebawne z pomienionemi Dworami wnieść pomiarkowanie, y tak ich z Nami, iako Nasze własne Kraiowe Interessa za ich *Przyjacielskim przyłożeniem się* ku iak naytrwalszemu y naylepszemu powszechnemu Dobru ułożyć y zakończyć.

Ze zaś

39402411

Ze zaś to przedsięwzięcie w dzisiejszym położeniu Rzeczypospolitey za *nayzbawieńnicysze* do ratowania Nas wszystkich Obywatelów y Poddanych Naszych uznaliśmy, *a to tylko* przez traktowanie z Pełnomocnemi Ministrami wzmiankowanych sąsiedzkich Potencyi dopełnione być może; więc do tego traktowania wyznaczamy z Senatu y Stanu Rycerskiego niżej wyrażone Osoby, dając wszystkim względem pretenzji do zagarnionych Kraiów z każdym osobno, lecz pod Gwarancyą dwóch drugich. Względem zaś Formy Rządów i *Interessów wewnętrznych Rzeczypospolitey* wspólnie z JJ. WW. Pełnomocnemi Ministrami, albo z temi, którychby te Potencye dostatecznemi do tego Plenipotencyami upoważniły. Maią oni przełożyć wszystkie Prawa, które tylko być mogą *na stronę Rzeczypospolitey*. Będą się starać o bezpieczeństwo Jej, spokojność od sąsiadów, y z Niemi sąsiedzką Przyjaźń opatrzyć y ugruntować, ustanawiając y ubezpieczając oraz Granice Rzeczypospolitey z każdym z Nich. Maią oni iednym słowem skonkludować wszystko co tylko się tycze rzeczonych pretenzji. Ustanowią pod Gwarancyą wzmiankowanych Potencyi Rząd wewnętrzny y zewnętrzny żadną nie uciśniony niewolą Rzeczypospolitey. Uczynią zupełną sprawiedliwość Grekom, Nieunitom y Dyssydentom współ-Braci y współ-Obywatelom Naszym iakiegokolwiek bądź stanu y kondycyi. Pokoey Kraiowy iak nayprędzey powroczą, y od Woyłk Cudzoziemskich całe Krolestwo uwolnią. „ Cokolwiek zaś ciż WW. UU. z Senatu y Stanu Rycerskiego Delegaci Nasi umowią, ustanowią, podpiszą według tenoru terażniejszego Aktu Limity, tak względem zawarcia Traktatu, iako y swobod Narodowych, to wszystko w trzech Stanach Skonfederowanych zgromadzeni ratyfikować przyrzekamy. „ Chcemy więc nadto; żeby ciż WW. UU. Delegaci Nasi mieli osobną Plenipotencyą w tey, iako ten Akt Limity w sobie zawiera,

zawiera, myśl ułożoną, przez Nas Króla y Ministrów Naszych podpisaną, Pieczęciami Kancellaryi obojga Narodów stwierdzoną, a to dla z obopolney zamiany oneyże na Plenipotencye rzeczonych Ministrów, którą dla wiadomości Stanów pod Aktem niniejszym *in Volumine* przyszłych Ustaw Seymowych położyć zlecamy. Lubo przytym jesteśmy wyperswadowani o Patryotycznej gorliwości WW. UU. Delegatów Naszych ku Dobru powszechnemu; gdyby jednak w punkcie którym różniące się zdania między Niemcami zasfły; żeby ten większością zdań konkludowali, dysponujemy, obowiązując z Nich każdego, aby się pod żadnym wynalazkiem od zasiadania w umowionych miejscu y godzinach nie oddalał, oprócz prawdziwey choroby y gwałtowney potrzeby, w ktorey od Nas Króla ma wziąć pozwolenie.

W przypadku odiechania, za pozwoleniem, nie których Delegatów, pozostali w liczbie a najmniej to jest: Biskup Senatorów Swieckich y Posłów Ziemskich będą mieli zupełną władzę tak wszystko stanowić, iakby wszyscy Delegowani tym Aktem to stanowili.

Ci zaś, którzy absentować się sposobem namienionym będą, za powrotem swoim to wszystko, co *praesentes* ustanowią podpisać powinni będą. Ktoby zaś przeciwko tey o absentujących się ustawie postąpić odważył się, tedy odsądzania od wszelkich Urzędów & *ab activitate* podpadać będzie.

Co takim ułożywszy sposobem y dogadzając tym działaniom czasu potrzebującym, Seym terażniejszy do Dnia limitujemy, na który termin wszyscy Senatorowie, Ministrowie y Posłowie, Seym terażniejszy

rażnieyszy składający, przybyć obligowani są, którym w
Sprawach Cywilnych, w Sądach wszelkich Suspensę do zakończenia
Sejmu ostrzegamy, y Akt ninieyszy aby był podpisany
przez Nas Krola y UU. Marszałkow Konfederacyi Gene-
ralney y Seymowych mieć chcemy.

Delegati do Traktatu.

AKT LIMITY

PODANY OD JEGO KROLEWSKIEY MCI

Deklaracye iednośdównednia z Lutego, w roku tera-
źniejszy podane Ministerio Rzeczypospolitey od
trzech Ministrów umosowanych Dworów, Wiedeń-
skiego, Petersburskiego i Berlińskiego, przynagliwszy nas do zwoła-
nia Seymu potrzebnego, z ich strony, dla zakończenia przedsięwzię-
tego z Rzeczpospolitą ułożenia, a z naszej strony, dla uczynienia
końca przemocy Sąsiedzkiej, i uciskom Narodu Polskiego; Wzięli-
śmy w uwagę skutek zagrożenia tąż Deklaracyą zapowiedziany, na
odwrócenie którego, żadnego do tej pory nie upatrzyliśmy sposobu.
Dla tego za powodem wzmiankowanej Deklaracyi, wydaliśmy Uni-
wersały na Sejm, termin onemu 19 Kwietnia naznaczywszy, według
żądania i przepisu trzech Dworów. Jakoż na ten dzień zgromadzo-
ny Stan Rycerski, widząc iż odmówione są posilki od Potencyi Gwa-
rantujących albo Neutralnych, a doświadczając codziennie ucisków
iż to uiszczonych, iżż zagrożonych przez Woyłkę trzech Potencyi
w całym Kraju rozłożone; poznał potrzebę w taką postać przybrać
ten Sejm. któraby mogła koniec pewny uczynić, ciskać się ze
wzrostu stron dolegliwościom, i zadość uczynić potrzebom czasów
i okoliczności, a to poznawszy, determinował się seymować *sub vin-
culo Confederationis*: do którego to związku, My Król i Senat przy-
stąpiliśmy. Miedzy najpierwizemi krokami naszymi było: podanie
przez Kanclerzów Narodowych Ministrów trzech Dworów Nót, w
której rekwirowane są też Dwory, ażeby zezwoliły, i przyiąć chcia-
ły przyiażną interwencyą Mocarstw Gwarantujących lub Neutralnych.
Odebrany respons na tę Notę, gdy jest jawnym dowodem od zucenia
tej interwencyi, uczynioney z przydatkiem solenney groźby, zai-
szcze-

391022

II

szczenia całego Kraju, jeśli byśmy zwłóczyć albo sprzeciwić się chcieli, gdy termin przepisany w Deklaracyi dnia 2 Lutego Ruszną w nas boiaźń wzbudza, ażeby upłynienie onego nie wzięły sobie za pretext trzy Dwory sąsiedzkie, do uszczenia skutków zagrożonych, do pomnożenia ucisków ubogiego Kraju, i do zagarnienia większej części onego, w pomienioney Deklaracyi ostrzeżonego; nie jest więc już w Mocy Naszey, ani lepiej ani inaczej uczynić, iak tylko konieczniebezpieczeństwom i nieszczęśliwościom Naszym przybliżyć.

Dla tego My Król wraz z Skonfederowanemi Rzeczypospolitey Stanami, umyśliłiśmy nieodwłócznie do finalnego ułożenia i zawarcia Traktatu między Rzeczpospolitą, i wzwyż wspomnionemi Dworami przystąpić, i na ten koniec wyznaczyć umocowanych Delegatów. Jakoż nominuiemy i wyznaczamy terażniejszy Aktm niżej wyrażone osoby - - - - - które będą miały moc traktować, roztrząsać, rozeznawać i finalnie konkludować Traktaty o Interessa Rzeczypospolitey z Ministrami NN. albo z temi, którzy będą dostatecznie do tego dzieła umocowani. Ciż iednak Delegaci postępować będą według Plenipotencyi, przez Nas dać się mającey, i według Instrukcyi przez Skonfederowane stany ułożoney.

Celem czynności to wzwyż wspomnianych Delegatów będzie: Zakończenie nieszczęśliwości i ucisków terażniejszych Kraiowych, oraz zapobieżenie, ile po ludzku być może, przyszłym; wyprowadzenie Woysk obcych z Kraiów Rzeczypospolitey; ubeśpieczenie zewnętrzne oneyże, przestrzegając we wszystkim, aby iak najmniej Rzeczpospolita ukrzywdzoną i uszkodzoną była; pomnożenie Jey dostatkow przez ubeśpieczenie handłów i materyi do nich ściągających się.

A że satysfakcyja Grekom Nieunitom i Dyssydentom już weszła w Traktaty, które teraz albo są zniszczone, albo odmianie podległe; więc będzie powinnością mianowanych Delegatów, ubeśpieczyć w esencjonalnych punktach niżej w Instrukcyi pod Artykułem 26 wyrażonych, Panującą Wiarę Świętą Katolicką Rzymską.

Srzedki do osiągnięcia tych pożądaných celów zafadzamy na sumiennosci i roztropności Delegowanych Osób.

Cokolwiek zaś ciż z Senatu i ze Stanu Rycerskiego Delegaci Nasz
fi u.

fi umówią, ustanowią, i podpiszą, według opisu t erażniejszego A-
ktu Limity, i *relative* do Plenipotencyi i Instrukcyi od nas danej,
względem zawarcia Traktatu, to wszystko w trzech Stanach zgroma-
dzeni ratyfikować przyszekamy.

Co się zaś tycze wewnętrznego Rządu Królestwa, poprawy i
zniesienia w nim *abusuum*; gdy i dawne źródła Anarchii, i t erażniej-
sza odmiana całego Ciała Rzeczypospolitey, weyrzenia w to, i uło-
żenia, tak co do skarbu iako i Woyśka, nieodbitą stają się potrzebą;
daiemy moc tymże samym Delegowanym Osobom, ażeby zakończy-
wszy wprzód ze wszystkimi trzema Dworami *respectively* z każdym
pod Gwańcacyą drugich o Ich pretensye do Rzeczypospolitey i o wza-
jemne żądania Rzeczypospolitey do nich; przystąpili potym do formo-
wania i układania Projektów, *ad exigentiam* wewnętrznęj poprawy
Rządów; w których to Projektach nie finalnie decydować nie będą,
ale *relative* & *referenter* do Approbaty zgromadzonych Stanów mieć
się będą.

Ze zaś pomienione Dwory oświadczyły się z zagrożeniem, iż
cierpieć tego nie będą, aby poprawy i reformy Rządu były bez wia-
domości Ich czynione, owszem że chcą koniecznie, ażeby to przez
nich było gwarantowane, co tylko będzie postanowionym; więc do-
gadując nieszczęśliwemu Kraiu położeniu, mieć chcemy: aby Pro-
iekta układane w czasie swym były im komunikowane.

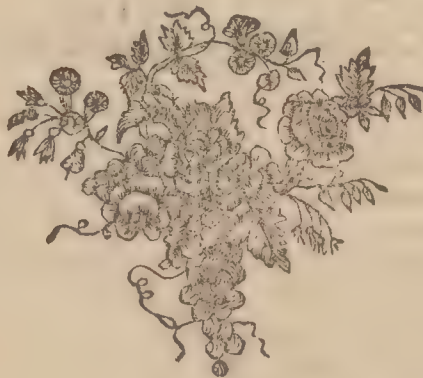
Chcemy nadto żeby WW. UU. Delegaci Nasi, mieli osobną Ple-
nipotencyą, w t ey, iak ten Akt Limity w sobie zawiera, myśli ułożoną,
przez Nas Króla i Ministrów Naszych podpisaną, Pieczęciami Kancel-
laryi Obojga Narodów stwierdzoną, a to: dla zobopólney zamiany
oneyże na Plenipotencye rzeczonych trzech Ministrów, krółą dla wia-
domości Stanów pod Aktem niniejszym *in Volumine* przyszłych ustaw
Seymowych położyć zlecamy. Lubo przytym iesteśmy wyperswa-
dowani o Patryotycznę gorliwość WW. UU. Delegatów Naszych
ku Dobru powizechnemu, gdyby jednak w punkcie którym różniące
się zdania między niemi zażyły, żeby ten większością zdań konklu-
dowali, dysponujemy, obowiązując z nich każdego, aby się pod ża-
dnym wynalazkiem od zasiadania w umówionych miejscu i godzinach,
nie oddalał, oprócz prawdziwey choroby i gwałtowney potrzeby, w
którey od Nas Króla ma wziąć pozwolenie.

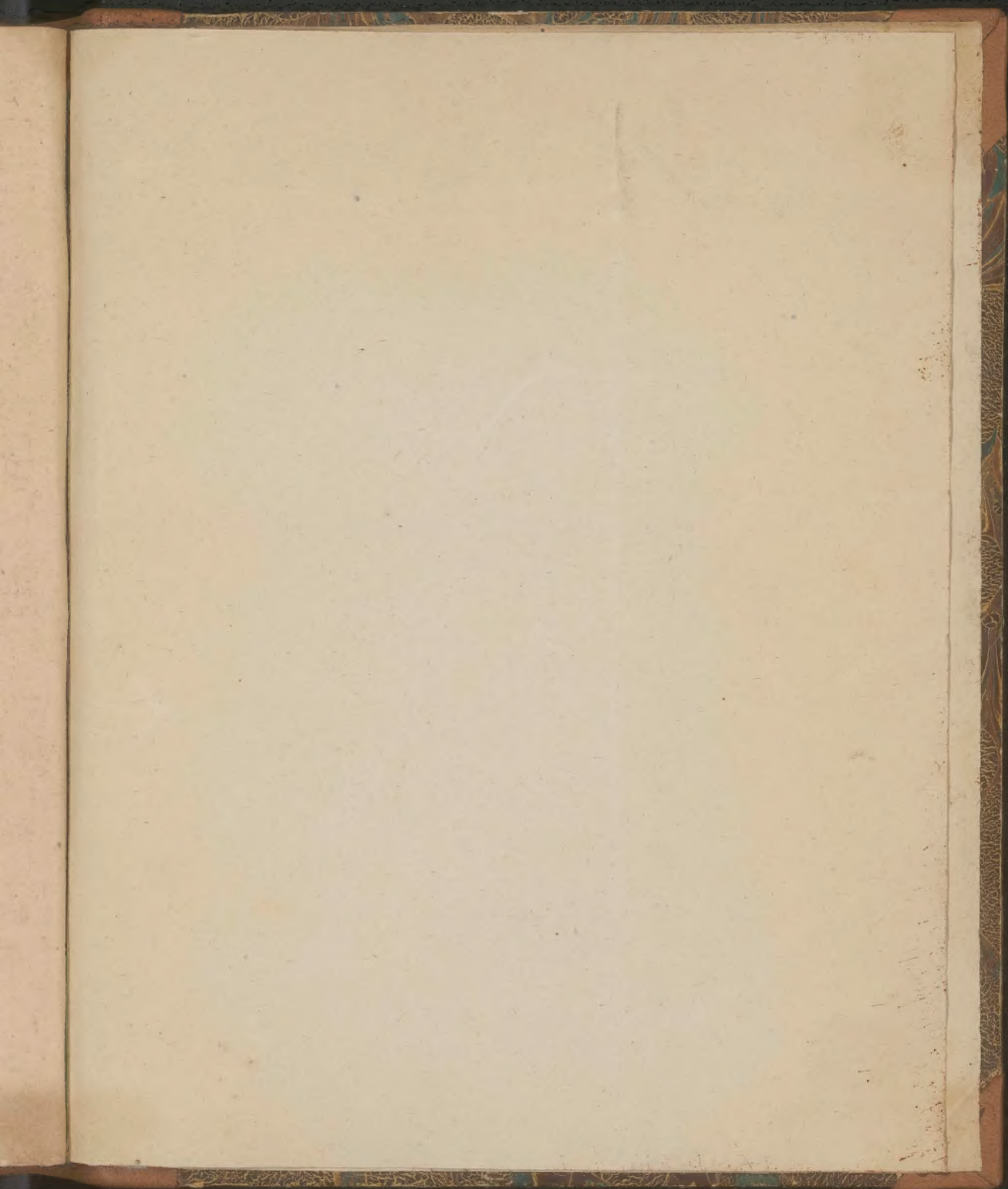
W przypadku odiechania, za pozwoleniem, niektórych Delegatów, pozostali w liczbie a najmniey, to jest Biskup Senatorów Swieckich Mini- strów i Posłów Ziemskich będą mieli władzę zupełną tak wszystko stanowić, iakby wszyscy Delegowani tym Aktem to stanowili. Ci zaś, którzy absentować się sposobem namienionym będą, za powrotem swoim to wszystko co *præsentes* ustanowią, podisać powinni będą. Ktoby zaś przeciwko tey o absentujących się ustawie postąpić odważył się, tedy odsądzeniu od wszelkich urzędów *Et ab activitate* podpadac będzie.

Co takim ułożywszy sposobem, i dogadzając tym działaniom czasu potrzebnym Seym terażniejszy do Dnia limitujemy. Na który termin wszyscy Senatorowie Ministrowie i Posłowie, Seym terażniejszy składający przybydź obligowani są, którym w sprawach *Cywilnych w Sądach wszelkich suspensę* do zakończenia Seymu oferzujemy, i akt niniejszy, aby był podpisany przez Nas Króla i UU. Marszałków Konfederacyi Generalney i Seymowych mieć chcemy.

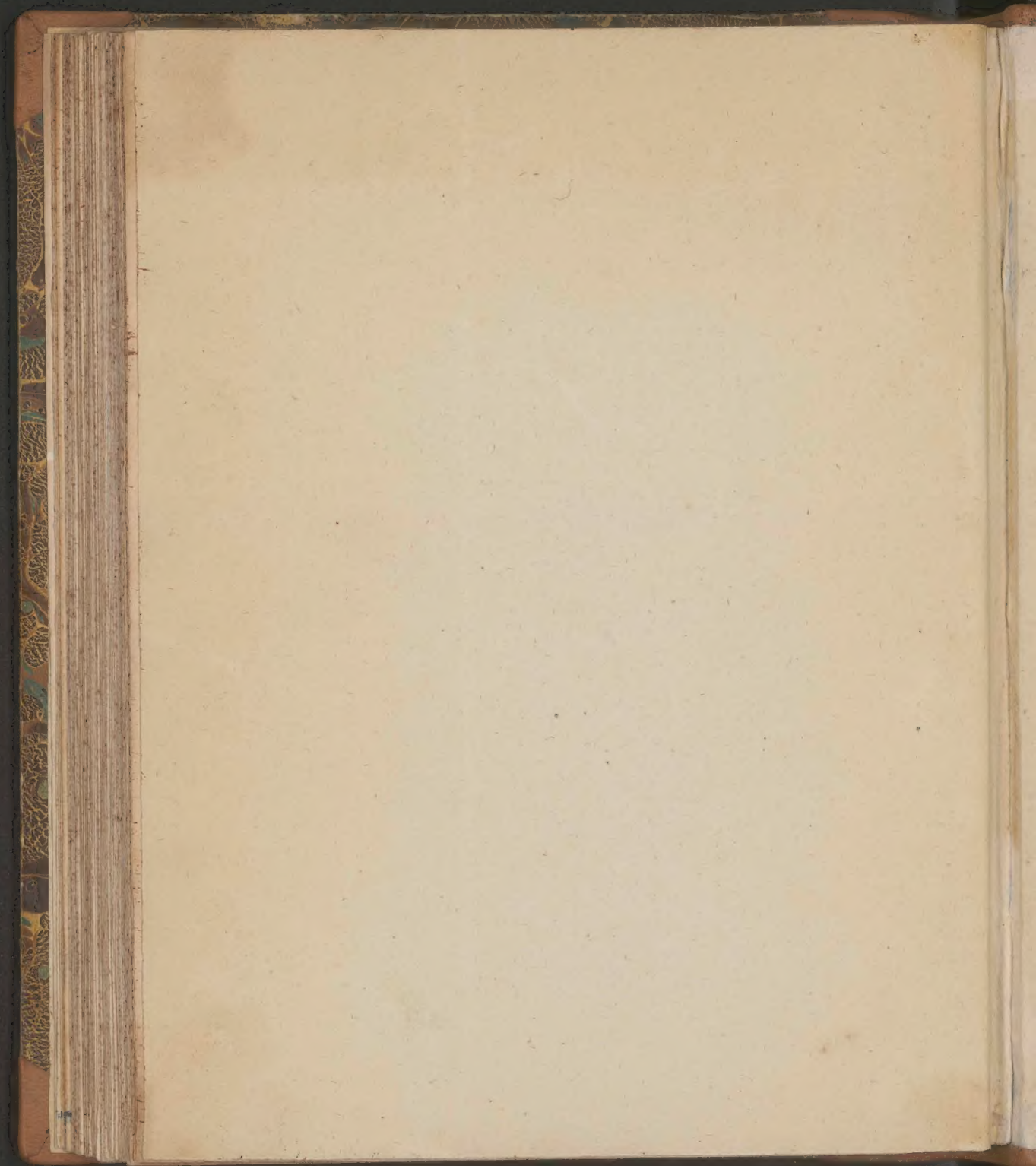
Delegati do Traktatu

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025525

